

Nysgjerrighed dels af andre Bevæggrunde, og umiddelbart efter Slutningen af den offentlige Substijeneste taltes der da i stærke, bittre og habfte Udtryk om Alt, hvad der staa i Forbindelse med det religiøse og kirkelige Liv her i Landet. Maaske man den Gang, dette Skridt fandt Sted, som nærmest altsaa var rettet mod de socialistiske Forsamlinger, endnu havde saameget tilovers for den socialistiske Bevægelse og Agitation, at man søgte sig krænkert ved, at der saaledes skete ligesom en lille Forhindring for en videre Fortsættelse af denne Virksomhed. Jeg veed ikke, hvorvidt man endnu har den samme Opfattelse, eller om man mulig nu skulde være mere tilbøjelig til at se den Fare, der kan være for de sociale Forhold i de socialistiske Bestræbelser. Det er Noget, jeg ganske skal henstille til ærede Medlemmer, der ganske særlig have gjort Forholdet til de socialistiske Bestræbelser til Gjenstand for Opmærksomhed, Betragtning og Dmtale i den senere Tid. Jeg ønsker kun at berigtige Opfattelsen derhen, at, for saa vidt det fra en tidligere Justitsministers Side har været udtalt, at man burde henvende en særlig Opmærksomhed paa offentlige Forsamlinger, har det ikke gjældet offentlige Forsamlinger i Almindelighed og navnlig heller ikke politiske Forsamlinger, men offentlige Forsamlinger af en saadan ganske særegen Art, som jeg har nævnt. Nu maa man for Resten for mig dømmes derom, som man vil, og have mere eller mindre Kjærlighed til den Slags Forsamlinger, — jeg har endnu som den Gang, for mere end et Aar siden, — den Opfattelse, at det er Noget, Justitsministeren skylder Hensynet til den offentlige Orden og iøvrigt hele Samfundet, at han gjør Sit til, at der ikke paa dette Omraade aabnes Sluserne for allehaande Uhumskheder.

Ordføreren (S. M. Hansen): Det glæder mig særdeles meget, at det ærede Medlem nu er kommet frem med en Meddelelse, som han forsvørgt for længe siden paa forskjellige Maader har haft det i sin Magt at give Publikum. Jeg har altid hørt og hører nu bekræftet, at denne Sag er kommen frem ifølge et Cirkulære fra den forrige Justitsminister til Politimestrene. Der er ingen, som har talt om Forbud imod politiske Møder, men man har talt om Forbud imod saadanne Møder om Søndagen, og man har sagt, at dette Forbud var kommet gennem et Cirkulære, der var meddelt Politimestrene. Det undrer mig, at der ikke i Ministerialtidenden har været meddelt Noget om dette Cirkulære. Vi have slet ikke set det; vi have spurgt om, hvad det indeholdt; men dette har været Offentligheden aldeles ubekendt. Naar nu det ærede Medlem, der som Justitsminister udstedte dette Cirkulære, erklærede, at det nærmest sigtede til Socialisterne, har det altsaa efter hans Mening ogsaa sigtet til Andre. Sagen er den, at Politimestrene aabenbart ikke have forsaaget den Betragtning, den daværende Justits-

minister har ment laa i Cirkulæret. Det har ikke været rigtig forstaaelig for en stor Del af Politimestrene; thi de have paa den Tid uden videre forbudt forskjellige politiske Møder, Møder, som man ikke har haft den fjerneste Anelse om vare socialistiske. Det er klart, at Politimestrene overfor en streng Justitsministers Cirkulære ere forsigtige med, hvorvidt de gaa, og at de opfyldte hans Paalæg paa den fuldstændigste og punktligste Maade. Havde de faaet Meddelelse om, at det kun var Ministerens Mening at lægge Hindringer i Veien for socialistiske Møder, havde de holdt sig det efterretteligt; men en saadan Meddelelse har den daværende Justitsminister forsvømt at give, og de have da som lydige Embedsmænd under deres Foresatte tænkt, at det var rigtigt at forbyde alle Møder, naar det ikke var Højrefolk, som holdt dem. Man kan anføre mangfoldige Exempler herpaa. Jeg har staaet overfor en Politimester, der ikke turde driste sig til at sige, at han forstod § 11 i Forordningen af 1845 saaledes; men han sagde, at Administrationen forstod den saaledes, og tilføiede han, "De kan altsaa indse, at jeg ikke kan handle anderledes." Det ærede Medlem fik ogsaa en Hjertudgyldelse overfor Socialisterne af den Slags, vi kende fra den Tid, da han var Minister, og jeg glædede mig virkelig over, at han fik den Tilfredsstillelse at komme frem dermed. Han talte om tidligere Benskab for Socialisterne eller Ikke-Benskab o. s. v. Jeg vil sige det ærede Medlem, at det Benskab — hvis han nu vil kalde det saaledes — der gaar ud paa at hævde enhver Statsborgeres grundlovmæssige Ret og Frihed, vil jeg til enhver Tid vise ethvert som helst Menneſte her i Landet, enten han er Socialist eller hvad han er. Ligesom jeg holder paa min egen grundlovmæssige Frihed og Ret, vil jeg gjøre Mit til at forsvare den samme Frihed og Ret for enhver Anden, naar man søger at fratage den, altsaa ogsaa, naar det skulde hælde med en Socialist. Paa anden Maade tror jeg, at vi kunne frabeede os ethvert som helst Benskab og enhver som helst nærmere Stilling til de Folk. Det ligger klart for og har altid ligget klart for dem, som vilde finde det. Derfor den nuværende Justitsminister vilde, hvad jeg efter at have lært ham at kende, siden han er bleven Minister, er overbevist om, at han ikke vil — gjøre sig skyldig i Sligt, vilde vor Stilling til ham blive akkurat den samme som til den forrige. Jeg antager, at han vilde lade os se det Cirkulære, som han maatte ville udsende, i Ministerialtidenden. Allevæde det, at Cirkulæret ikke kom frem, har noget Mystisk ved sig, som jeg ikke kan fatte. Vi have nu faaet Stadsfæstelse paa, at det ærede Medlem som Justitsminister har udstedt et Cirkulære om § 11 i Forordning af 1845, der har været saa utydeligt skrevet, at hans Politimestre have misforstaaet det, og at de derfor ere gaaede videre, end han har tænkt sig. Nu undrer det mig, men maaske kunne vi ogsaa faae en Dplysning i den